

Finanstilsynet

Att: Mads Pilegaard, Dagmar Bugge Isaksen

**Forsikring
& Pension**

Renewed sustainable finance strategy, input/hørings svar

Forsikring & Pension hilser det velkomment at kunne give input til grund- og nærhedsnotat vedrørende EU-Kommissionens nye strategi for omstilling til en bæredygtig økonomi.

I er naturligvis meget velkomne til at kontakte os, hvis vores overordnede eller specifikke kommentarer neden for giver jer anledning til spørgsmål.

Generelle bemærkninger

Overordnet vurderer vi, at der er tale om en strategi med mange gode perspektiver, og som adresserer en række væsentlige forhold, som ikke har fyldt så meget i de strategier for omstillingen, som har ligget til grund for det hidtidige arbejde. Vi støtter, at indsatsen for omstilling til bæredygtig økonomi dermed bredes endnu mere ud.

Vi er glade for, at Kommissionen peger meget klart på, at omfanget af nødvendige investeringer overstiger de europæiske landes kapacitet for offentlig finansiering og, at det på baggrund heraf er essentielt, at strategien understøtter kanalisering af private pengestrømme til relevante økonomiske aktiviteter. En væsentlig forudsætning for en sådan kanalisering er, at rammevilkårene for private langsigtede investorer som pensionselskaber understøtter det. I modsat fald sker der ikke tilstrækkeligt. Vi vil derfor opfordre den danske regering til over for Kommissionen at pege på, at strategien med fordel kan omfatte initiativer med fokus på at afdække hvilke væsentlige barrierer, der kan stå i vejen for sådanne private investeringer og på at fjerne sådanne barrierer.

Den danske pensionssektor vil gerne bidrage endnu mere til grøn omstilling, end den allerede gør. Vi oplever dog, at sektorreguleringen – primært Solvens II - i sig selv i nogle tilfælde bliver en barriere herfor. Det er efter vores opfattelse afgørende, at reguleringen indrettes og det praktiske tilsyn med sektoren udøves på måder, så det ikke bliver unødigt begrænsende for, at sektoren kan foretage de nødvendige investeringer. Visse investeringer relateret til fx sekvestring – bl.a. via investering i skov og investering i nye miljøteknologier - kræver ofte fokuserede investeringer med få investorer for at sikre rentabilitet. Dette stiller lovgivningen og tolkningen af den i tilsynsmæssig sammenhæng barrierer for. Vi vil opfordre regeringen til at arbejde for, at investeringer af denne type også kan være omfattet af reglerne om pensionsmidlers anbringelse.

25.08.2021

Forsikring & Pension
Philip Heymans Allé 1
2900 Hellerup
Tlf.: 41 91 91 91
fp@forsikringogpension.dk
www.forsikringogpension.dk

Henrik Munck
Chefkonsulent
Dir. 41919073
hmu@forsikringogpension.dk

Sagsnr. GES-2018-00177
DokID 429192

Brancheorganisation
for forsikringsselskaber
og pensionskasser

Vi vil også opfordre regeringen til at rejse over for Kommissionen, at øget brug af offentlig private samarbejder (OPP) i alle medlemslandene kan være en betydelig forudsætning for i tilstrækkeligt omfang at kanalisere privat finansiering ind i omstillingen. Derfor bør strategien efter vores opfattelse omfatte initiativer, der styrker landenes anvendelse af OPP-samarbejder. Konkret foreslår F&P, at initiativerne bør omfatte støtte til oprettelse af nationale OPP-råd i medlemslandene, som ift. konkrete nationale projekter o. lign. skal kunne bidrage med analyser af projektrisici, risikofordeling mv.

F&P finder det positivt, at Kommissionen lægger op til en videreudvikling af Taksonomien for miljømæssigt bæredygtige investeringer, så mulighederne for at investere i virksomhedernes omstilling til mindre miljømæssigt belastende processer og teknologier styrkes. Det, vurderer vi, vil have stor betydning for omstillingen.

I forhold til at styrke forbrugere og andre beslutningstagere vedrørende efterspørgsel efter bæredygtige produkter og investeringer vil F&P gerne pege på vigtigheden af, at informationer om bæredygtighed er let tilgængelige og forståelige. En række af den nye strategis initiativer indebærer yderligere krav om rapportering, information til kunder og omverden mv. F&P støtter fuldt ud, at det skal være gennemskueligt for forbrugere og andre, hvad der er bæredygtigt og hvad der ikke er. Den megen information om bæredygtighed, der allerede findes, som er på vej, og som vil komme med den nye strategi, mener vi, lægger nye længder til det "information overload", mange forbrugere oplever, og som gør, at det kan være svært at træffe de rigtige beslutninger. Den betydelige ekstra rapporteringsbyrde om bæredygtighed, som erhvervene pålægges, risikerer derfor at ende med kun at skabe beskeden værdi. Det, mener vi, må ikke ske, og vi opfordrer derfor regeringen til at arbejde for, at den nye strategi kommer til at omfatte initiativer, der har til formål at sikre forståeligheden og anvendeligheden af den megen bæredygtighedsrapportering, der introduceres.

Endelig vil vi gerne gøre opmærksom på, at rækkevidden af at gennemføre ændringer i Prudent Person Princippet kan være ganske store – både for den enkelte pensionsopsparer og for samfundet. Derfor er det meget vigtigt med et grundigt forarbejde, før der træffes eventuelle beslutninger på dette område. Vores synspunkter vedrørende dette er uddybet neden for under forslag 4b).

Bemærkninger til de enkelte initiativer

Nedenfor gennemgår vi for hver af initiativerne – kort – F&P's bemærkninger.

Foranstaltning 1: Finansiering af mellemliggende skridt til bæredygtighed

1a) Lovgivning til støtte for finansiering af omstillingsaktiviteter, der bidrager til reduktion af GHG-emissioner

1b) Udvide Taksonomien mhp. at anerkende omstillingsindsats

1c) Bæredygtighedskriterier i Taksonomien for flere aktivitetsområder

1d) Vedtagelse af delegeret retsakt for de fire resterende bæredygtighedsmål

1e) Udvidede rammer for bæredygtige finansieringsstandarder og -mærker

Forslag 1a), 1b) og 1c)

Vi finder forslagernes sigte mod at støtte omstillingsaktiviteter og udvide mængden af aktiviteter, der kan kategoriseres som grønne, fx omstilling fra kul til gas, bæredygtige omstillinger i landbrug mm. positivt, fordi det kan bidrage til GHG-reduktion ved at fortrænge aktiviteter med højere udledning. Dette, mener vi, vil kunne accelerere den grønne omstilling, idet mængden af bæredygtige investeringsprojekter vil kunne øges betydeligt og ved, at der sker en anerkendelse af, at aktiviteter inden for områder, hvor nul-udledning ikke er en realistisk mulighed, også kan bidrage (væsentligt) til GHG-reduktioner ved omstilling til mindre udledende processer/teknologier.

Det er selvsagt vigtigt, at tiltag gennemføres på måder, der sikrer høj troværdighed og gennemsigtighed om konkrete aktiviteter og investeringsprojekter, så der er sikkerhed for den GHG-udledning, der fortrænges ved omstilling til de pågældende aktiviteter.

Forslag 1d)

Vedtagelse af en delegeret retsakt for de fire resterende bæredygtighedsmål i Taksoniforordningen er forventet og velkomment.

Forslag 1e)

En udvidelse af rammerne for bæredygtighedsstandarder og -mærkning kan bidrage til troværdighed og gennemsigtighed. Vi vurderer, at en sådan udvidelse vil øge tilgængeligheden af og interessen for bæredygtige investeringer – både blandt institutionelle investorer og detailinvestorer. Standarden for grønne obligationer (EU GBS) er et godt eksempel på en sådan standard/mærkningsordning, og den er da også blevet modtaget positivt blandt investorer.

Foranstaltning 2: En inklusiv ramme for bæredygtig finansiering

2a) Adgang til bæredygtige finansieringsmuligheder for SMV'er og detailinvestorer

2b) Undersøgelse af, hvordan digitale teknologier kan udnyttes mhp. øget bæredygtig finansiering

[2c) Opnå bedre beskyttelse af aktiver mod klima- og miljørisici ved øget forsikringsdækning frem for reduceret risiko]

2d) Støtte til troværdige sociale investeringer

2e) Grøn budgetlægning og risikodelingsmekanismer

Forslag 2a)

F&P støtter bestræbelserne på at skaffe bæredygtige finansieringsmuligheder for SMV'er og detailinvestorer, men har ikke specifikke bemærkninger til forslaget.

Forslag 2b)

F&P støtter generelt udbredelsen af digitale teknologier herunder til øget bæredygtig finansiering, men har dog på nuværende tidspunkt ikke specifikke bemærkninger til forslaget.

Forslag 2c)

F&P kan overordnet set bakke op om intentionerne om at reducere forsikringsgaps. I Danmark er vi kommet langt fx ved at etablere stormflodsordningen, som indebærer, at risici, der ikke kan forsikres på markedsmæssige vilkår, alligevel er dækket i kraft af en ordning etableret i samarbejde mellem forsikringsbranchen og offentlige myndigheder. Andre lande håndterer også tilsvarende udfordringer. Vi ønsker at pege på, at forsikringsbranchen fortsat skal være en økonomisk stærk branche, hvor forsikringsmæssige risici og investering i klimaløsninger sker på økonomisk sunde vilkår. Vi anbefaler derfor på det kraftigste, at risici, der ikke kan afdækkes på markedsmæssige vilkår, håndteres i et tæt samarbejde mellem offentlige myndigheder og forsikringsbranchen.

Samtidig opfordrer vi regeringen til at arbejde for en grundig kortlægning af omfanget og karakteren af udfordringerne med forsikringsgaps i de enkelte lande, før eventuelle udspil om, hvordan udfordringerne løses. Det er uhyre væsentligt, at både eksisterende forsikringsprodukter, der på markedsvilkår tager hånd om klimarisici, og gode, nationale løsninger, der tager hånd om ikke-forsikringsbare forhold, respekteres og ikke bliver undermineret af nye initiativer.

F&P er stærkt optaget af at forebygge klima- og miljøskader, og vi opfordrer regeringen til at arbejde for udvikling af rammevilkår og finansieringsmodeller, der kan fremme kanaliseringen af privat, langsigtet finansiering – fx fra pensionssektoren – til projekter, der forebygger klimaskader. I den forbindelse er også OPP-projekter og opfordringen til at arbejde for nationale OPP-råd – jf. vores bemærkninger til forslag 2e) neden for - yderst relevant.

Endelig vil vi påpege et misforhold mellem på den ene side overvejelser om øgede krav til forsikringsdækningen af klima-/miljøskader og på den anden side det forhold, at review'et af Solvens II – efter forsikringsbranchens opfattelse uden, at det er nødvendigt - vil øge forsikringsselskabernes kapitalkrav. F&P har vanskeligt ved at se disse to forhold gå hånd i hånd.

Forslag 2d)

Forslaget indebærer – udover støtte til arbejdstagere og lokalsamfund, der påvirkes negativt af den grønne omstilling – øgede oplysningskrav under SFDR om investeringers negative virkning på det sociale område og personaleområdet, respekt for menneskerettigheder samt bekæmpelse af korruption og bestikkelse. Det har – siden forslaget til SFDR blev lanceret – været et ønske fra F&P's side, at bæredygtighedsrapportering for finansielle produkter sker balanceret ift. både E, S og G. F&P finder dog, at det er overordentligt vigtigt, at udvidelsen sigter mod forståelig og overskuelig information til forbrugere og omverden frem for blot at lægge nye lag til de i forvejen meget omfattende informationskrav.

Vi opfordrer derfor regeringen til at arbejde for, at bæredygtighedsinformation til forbrugere og andre har fokus på kvalitet og beslutningsunderstøttelse frem for på kvantitet.

Vi ser det som overordentligt væsentligt, at kriterier for socialt bæredygtige aktiviteter i EU-Taksonomien ikke blot kommer til at fokusere på filantropiske impactinvesteringer men også kommer til at fungere som vejledning til investorer ift. behovet for at kombinere hensyn til at skabe langsigtet afkast med ønsket om at

investere socialt ansvarligt. Endelig er det selvsagt af største betydning, at en social taksonomi, CSRD-rapportering samt SFDR-krav til finansielle markedsdeltagere kommer til at hænge sammen – såvel indholdsmæssigt som timing-mæssigt. Det opfordrer vi regeringen til at arbejde for.

Forslag 2e)

Forslaget sigter mod at hjælpe landene med prioritering af grønne initiativer og mod at påvirke EIB's, nationale erhvervsfremmende bankers mv. risikovillighed mhp. at kunne deltage i landenes grønne omstillingsprojekter. F&P er enig i intentionerne i initiativet, men vi savner at der her konkret peges på behovet for, at nationale erhvervsfremmende banker mfl. rækker ud til institutionelle investorer mhp. - fx via OPP-projekter – at kanalisere private midler ind i grønne investeringer. Vi opfordrer derfor regeringen til over for Kommissionen at pege på behovet for øget OPP-samarbejde i landene. Og vi opfordrer regeringen til at arbejde for, at den nye bæredygtighedsstrategi kommer til at indeholde initiativer, der skal støtte landene i forhold til dette, fx ved oprettelse af nationale OPP-råd, som ift. konkrete nationale projekter o. lign. skal kunne bidrage med analyser af projektrisici, risikofordeling mv.

Foranstaltning 3: Øge den økonomiske og finansielle modstandsdygtighed over for bæredygtighedsrelaterede risici

3a) Regnskabsstandarder der afspejler bæredygtighedsrelaterede risici og tilskynder til værdiansættelse af naturkapital

3b) Systematisk og transparent inddragelse af ESG-risici i kreditvurderinger og –prognoser

3c) CRR/CRD tilpasses, så ESG-faktorer konsekvent medtages i pengeinstitutters risikostyring

3d) Solvens II-review'et tilpasses, så bæredygtighedsrisici konsekvent integreres i tilsynet med forsikringsselskaber

3e) Styrket indsats mod potentielle systemiske risici sfa. bæredygtighedsudfordringer mhp. langsigtet finansiell stabilitet

Forslag 3a)

F&P er stærk tilhænger af rapporteringsstandarder, der afspejler bæredygtighedsrisici, og vi støtter tanken om, at sådanne standarder bør være globale. F&P er principielt tilhænger af, at også naturkapital værdiansættes således, at omkostninger og risici i relation til biodiversitet, naturressourcer mv. kan vurderes på et ensartet grundlag. Vi er imidlertid af den opfattelse, at en indsats på dette område for nu bør udskydes til gavn for en fokuseret indsats på at sikre, at de mange initiativer vedr. bæredygtighedsrapportering, der allerede er igangsat, og som indebærer betydelig metodologisk kompleksitet og implementeringsmæssige udfordringer, kommer godt i mål.

Forslag 3b)

F&P støtter, at bæredygtighedsrisici indgår på lige fod med andre risici i kreditratings samt, at der skal sikres gennemsigtighed hvad angår de anvendte kreditvurderingsmetoder.

Forslag 3c)

F&P har ikke bemærkninger til forslagene om ændringer i CRR/CRD – forslag 3c).

Forslag 3d)

Vi er tilhængere af, at bæredygtighedsrisici indgår i forsikringsselskabers risikostyring på lige fod med andre risici. Og bæredygtighedsrisici inddrages allerede i betydeligt omfang i dag – både ift. fx investeringsrisici og underwritingrisici. Vi mener ikke, at der – via lovgivningen – skal være et særligt fokus på bæredygtighedsrisici, heller ikke hvad angår tilsynets rolle. Det er selskabernes ansvar at afdække alle relevante risici ift. investeringer, indtegning, hensættelser mv., herunder risici, der relaterer sig til bæredygtighedsforhold, og tilsynsmyndighederne skal være i stand til at føre et ordentligt tilsyn med dette. Herved sikres – også fremadrettet – solvens-lovgivningens formål, nemlig at forsikringsselskaberne har den nødvendige økonomiske styrke, ikke mindst af hensyn til forbrugerbeskyttelsen. Vi opfordrer derfor regeringen til at arbejde for, at solvens-lovgivningen også fremadrettet har forbrugerbeskyttelse som ledestjerne og, at politisk udpegede risikoområder – uanset disses berettigelse i øvrigt – ikke tildeles en særligt begunstiget status.

Forslag 3e)

F&P anerkender behovet for at træffe foranstaltninger mod konsekvenser af bæredygtighedsudfordringer for den langsigtede finansielle stabilitet. Vi har imidlertid svært ved at se, at det vil være værdiskabende at udvikle standardiserede stress- og analyseværktøjer til dette formål, idet virkeligheden ofte udvikler sig i andre retninger end forventet. Forsikringsselskaber er – og skal være – forpligtede til grundigt at vurdere bæredygtighedsrisici – på linje med andre risici – i deres løbende ORSA-proces. Det skal der (fortsat) være fokus på, og vi opfordrer regeringen til at arbejde herfor.

Foranstaltning 4: Forbedre den finansielle sektors bidrag til bæredygtighedsmålene

4a) Øget kommunikation om omstillingsplaner og –mål på selskabs- og produkt-niveau samt fokus på frivillige tilsagn

4b) Præcisering af Prudent Person Princippet mhp. at inddrage pensionskunders bæredygtighedspræferencer samt bredere samfundsmæssige og miljømæssige mål samt evt. krav om integration af bæredygtighedsvirkninger i investeringsbeslutninger

4c) Forbedret tilgængelighed, integritet samt gennemsigtighed for ESG-vurderinger og –ratings

Forslag 4a)

F&P er tilhænger af åbenhed vedrørende bæredygtighedsmål og –planer. Den danske forsikrings- og pensionsbranche har vedtaget en branchestandard for rapportering om bæredygtighed, som indebærer åbenhed om målsætninger. SFDR sikrer i høj grad åbenhed om arbejdet med bæredygtighed – både på virksomheds- og produktniveau. Og den kommende revidering af CSRD vil indebære nye krav til virksomheder om rapportering – herunder om mål og planer. Vi finder det væsentligt, at disse omfattende tiltag, som vi fuldt ud bakker op om, implementeres og evalueres, før nye tiltag sættes i søen.

Forslag 4b)

Pensionsopsparingen og pensionssektorens investeringer har til formål at sikre kundernes fremtidige forsørgelsesgrundlag. Derom må der ikke herske tvivl. Pensionssystemer kræver tillid. Indbetalinger, indlåsning og udbetaling sker over meget lange tidshorisoner, og derfor er det afgørende, at "samfundskontrakten" mellem indbetaler, pensionsvirksomhed og tilsyn ikke brydes.

Prudent Person Princippet spiller en central rolle, idet princippet fastslår, hvilke hensyn og overvejelser pensionsvirksomheder skal lægge til grund ved forvaltningen af kundernes opsparing. Afkast og risiko har hidtil været de centrale faktorer. Med ændringerne af Solvens II-forordningen (EU 2021/1256 af 21. april i år), er det slået fast, at pensionsvirksomheder skal inddrage bæredygtighedsrisici i deres investeringsbeslutninger og tage højde for kundernes bæredygtighedspræferencer.

Det er afgørende, at afkast og bæredygtighed kan gå hånd i hånd, uden at den ene faktor er den anden overlegen. Derfor opfordrer vi til, at Solvens II direktivets bestemmelser vedrørende Prudent Person Princippet tilpasses, så denne ligevægt opnås og så det slås fast, at det inden for pensionsområdet er muligt at tilbyde kunderne også de mest bæredygtige investeringsprodukter, som er omfattet af Disclosureforordningens artikel 9.

Vi opfordrer kraftigt regeringen til målrettet at arbejde for dette. Så vil pensionssektoren med sine investeringer fuldt ud kunne bidrage til omstillingen til en bæredygtig økonomi – også ved at tilbyde kunderne de mest forpligtende mørkegrønne investeringsprodukter - uden at det indebærer brud på "kontrakten" mellem sektoren og samfundet.

Forslag 4c)

F&P støtter, at der skabes rammer, som sikrer øget sammenlignelighed, transparens og integritet på tværs af forskellige udbyderes ESG-vurderinger og -ratings, idet disse ratings er og fremadrettet vil være uhyre centrale i arbejdet med at sikre bæredygtige investeringer.

Foranstaltning 5: Velordnet omstilling samt sikre integriteten af EU's finansielle system

5a) Øgede tilsynsmæssige beføjelser ift. bekæmpelse af green washing

5b) Måling af kapitalstrømme til bæredygtige investeringer mhp. monitorering af investeringsunderskud ift. grøn omstilling

5c) Fælles myndighedstilgang til overvågning af det finansielle systems tilpasning til målene i EU Green Deal

5d) Styrket forskning i bæredygtig finansiering samt videnoverførsel

Forslag 5a)

F&P støtter Kommissionens intentioner om at skærpe tilsynenes beføjelser til at slå ned på green washing ud fra klare regler og på et transparent grundlag.

Forslag 5b)

Det er på ingen måde enkelt at måle kapitalstrømmene til bæredygtige investeringer. Den danske pensionsbranche har givet tilsagn (pledge) om at investere yderligere 350 mia. kr. til grønne investeringer, og F&P monitorerer fremdriften i investeringerne ift. dette tilsagn. De metodologiske og ressourcemæssige krav – ikke mindst hvad angår selskabernes dataudarbejdelse – er imidlertid af en sådan karakter, at vi stærkt må opfordre til basere monitorering på enkle og proportionale metoder, så rapporteringen skaber værdi, men ikke resulterer i en markant forøget rapporteringsbyrde. Det opfordrer vi regeringen til at arbejde for.

Forslag 5c)

F&P støtter overordnet set ensartet myndighedstilgang og –praksis på tværs af landene, ikke mindst af hensyn til at sikre "level playing field". Vi er dog usikre på, hvad forslaget konkret indebærer. Det fremgår, at initiativet tillige skal sikre, at princippet om dobbelt væsentlighed konsekvent integreres i hele EU's finansielle system senest i 2022. Vi bakker op om integrationen af det dobbelte væsentlighedsprincip i reguleringen, men vi er stærkt tvivlende over for realismen i, at sådan integration kan gennemføres senest i 2022

Forslag 5d)

F&P støtter generelt en styrket forskning i finansiering, herunder bæredygtig finansiering, samt tilhørende videnoverførsel – forslag 5d).

Foranstaltning 6: Et højt ambitionsniveau for internationale initiativer og standarder mv.

6a) Arbejde for ambitiøs konsensus i internationale fora, hvad angår internationale initiativer og standarder for bæredygtig finansiering

6b) Fremme og uddybe arbejdet i International Platform on Sustainable Finance (IPSF) vedr. klassificeringssystem, fælles taksonomi samt styrket forvaltningsstruktur

6c) Øget adgang for lav- og mellemindkomstlande til bæredygtig finansiering

Forslag 6a) og 6b)

F&P er tilhænger af, at rapporteringsstandarder, mærkninger mv. på bæredygtighedsområdet bliver ensartede og benyttes – så vidt muligt på globalt niveau. Virksomheder og borgere i EU skal i de kommende år vænne sig til omfattende tiltag på området. Vi opfordrer til at sikre, at en international konsensus i størst muligt omfang tager afsæt i det store arbejde, der er udført og udføres i EU-landene.

Forslag 6c)

F&P er generelt tilhængere af, at lav- og mellemindkomstlande også kommer med på vognen ift. grøn omstilling. Derudover har vi ikke bemærkninger til forslaget.